

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 25 november 2015
(OR. en)

14447/15

SPORT 68
EDUC 311
JEUN 113
SAN 396

LÄGESRAPPORT

---

från: Rådets generalsekretariat

av den: 24 november 2015

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 13431/15 SPORT 48 EDUC 279 JEUN 91 SAN 353

Ärende: Rådets slutsatser om främjande av motoriska färdigheter, fysisk aktivitet och idrottsverksamhet för barn
– *Rådets slutsatser (den 24 november 2015)*

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om främjande av motoriska färdigheter, fysisk aktivitet och idrottsverksamhet för barn, som antogs av rådet vid dess 3428:e möte den 24 november 2015.

Rådets slutsatser om främjande av motoriska färdigheter, fysisk aktivitet och idrottsverksamhet för barn¹

EUROPEISKA UNIONENS RÅD OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR

- I. SOM ERINRAR OM DEN POLITISKA BAKGRUNDEN, I ENLIGHET MED BILAGAN, SAMT OM
1. rådets slutsatser av den 27 november 2012 om "underlättande av hälsofrämjande fysisk aktivitet", (HFA)² som understryker följande: "*fysisk aktivitet ger genom sina nyttoeffekter för förebyggande, behandling och rehabilitering nyttoeffekter i alla åldrar*",
  2. rådets rekommendation av den 26 november 2013 om befrämjande av hälsofrämjande fysisk aktivitet i alla sektorer³ som uppmanade medlemsstaterna att utarbeta sektorsövergripande policyer och integrerade strategier som inbegriper idrott, utbildning, hälsa, transport, miljö, stadsplanering och andra relevanta sektorer och som underströk följande: "*gymnastik och idrott i skolan kan vara ett effektivt verktyg för att öka medvetenheten om hur viktigt det är med HFA, och man kan på ett enkelt och effektivt sätt rikta sig till skolorna med målet att genomföra åtgärder i detta hänseende*",

---

¹ "Barn" avser i dessa slutsatser barn i åldrarna 0–12 år.

² EUT C 393, 19.12.2012.

³ EUT C 354, 4.12.2013.

3. den andra EU-arbetsplanen för idrott för tiden 2014–2017⁴, antagen den 21 maj 2014, som fastställde idkandet av hälsofrämjande fysisk aktivitet och utbildning inom idrott som prioriterade teman inom det europeiska samarbetet på idrottsområdet och som inrättade expertgruppen för hälsofrämjande fysisk aktivitet, vilken lade fram rekommendationer för att uppmuntra till gymnastik i skolor, däribland motoriska färdigheter bland de yngsta barnen och att skapa värdefull samverkan med idrottssektorn, lokala myndigheter och den privata sektorn,

II. KONSTATERAR ATT

4. det internationella samfundet sedan länge erkänner vikten av lek och rekreation i varje barns liv; det i 1989 års FN-konvention om barnets rättigheter, artikel 31, uttryckligen anges att "[k]onventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet"; all verksamhet som riktas till barn, inbegripet idrottsverksamhet och gymnastik, måste alltid genomföras i överensstämmelse med FN-konventionen om barnets rättigheter,
5. det i EU-riktlinjerna om fysisk aktivitet⁵ påpekades att småbarns dagliga vanor har förändrats under senare år till följd av nya fritidsmönster (tv, internet, datorspel, smarta telefoner, osv.) och att detta har lett till minskad fysisk aktivitet; sociala begränsningar och budgetbegränsningar, förändringar i livsstil eller en brist på lämpliga idrottsanläggningar i närheten också kan förklara denna trend; det i EU-riktlinjerna betonades att det finns en oro över huruvida fysisk aktivitet bland barn och ungdomar har ersatts av mer stillasittande aktiviteter,

---

⁴ EUT C 183, 14.6.2014.

⁵ EU-riktlinjer om fysisk aktivitet: Rekommenderade åtgärder till stöd för hälsofrämjande fysisk aktivitet (2008) välkomnades i ordförandeskapets slutsatser från det informella mötet mellan EU-ländernas idrottsministrar.
http://ec.europa.eu/sport/library/doc/c1/pa_guidelines_4th_consolidated_draft_en.pdf

6. barns fysiska aktivitet har minskat under de senaste tjugo åren trots deras allmänna benägenhet att röra på sig; denna förändring har sammanfallit med att allt fler barn lider av övervikt och fetma samt hälsoproblem eller fysiska funktionshinder, t.ex. muskuloskeletal besvär; det enligt uppskattningar från WHO:s initiativ för övervakning av barnfetma (Childhood Obesity Surveillance Initiative, COSI), var ungefär en tredjedel av barnen i åldrarna 6–9 år i EU överviktiga eller led av fetma 2010⁶; detta är en oroväckande ökning sedan 2008 då den uppskattade andelen var en fjärdedel⁷; förekomsten i industrialiserade länder av övervikt och fetma bland barn under 5 år har ökat från 8 % 1990 till 12 % 2010 och förväntas stiga till 14% 2020⁸; avsaknaden av fysisk aktivitet har också negativa följder för sjuk- och hälsovårdssystemet och ekonomin som helhet; det uppskattas att ungefär 7 % av de nationella sjuk- och hälsovårdsbudgetarna varje år används för sjukdomar med koppling till fetma⁹,
7. för att förebygga dessa hälso- och utvecklingsproblem bland barn måste alla barn (även barn med funktionsnedsättningar) uppmuntras att röra på sig; åren inom förskoleverksamheten är viktiga eftersom viktiga färdigheter utvecklas under den tiden; barn genom lek och fysisk aktivitet får lära sig och öva sig i färdigheter som de kommer att behöva hela livet; denna inlärningsprocess, som kallas utveckling av motoriska färdigheter, fortskrider inte alltid naturligt; det därför är ytterst viktigt att främja medvetenheten och skapa tillfällen för barn att vara fysiskt aktiva,

---

⁶ *EU Action Plan on Childhood Obesity 2014–2020*
(http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/docs/childhoodobesity_actionplan_2014_2020_en.pdf)

⁷ COM (2005) 0637.

⁸ www.toybox-study.eu.

⁹ *EU Action Plan on Childhood Obesity 2014–2020*.

8. WHO nyligen har konstaterat att otillräcklig fysisk aktivitet är den fjärde viktigaste riskfaktorn för förtida död och sjukdom i världen¹⁰; fördelarna med fysisk aktivitet är välkända; fysisk aktivitet är ett av de effektivaste sätten att förebygga icke smittsamma sjukdomar, bekämpa fetma och upprätthålla en sund livsstil¹¹; det finns allt starkare bevis för att det föreligger ett positivt samband mellan motion och psykisk hälsa och kognitiva processer¹²;

---

¹⁰ *Global Recommendations on Physical Activity for Health*, WHO, 2010.

¹¹ Lee IM, Shiroma EJ, Lobelo F, Puska P, Blair SN, Katzmarzyk PT, Lancet Physical Activity Series Working Group. *Effect of physical activity on major non-communicable disease worldwide: an analysis of burden of disease and life expectancy*. Jul. 2012. Lancet.

¹² Strong, WB, RM Malina, CJR Blimkie, SR Daniels, RK Dishman, B Gutin, AC Hergenroeder, A Must, PA Nixon, JM Pivarnik, T Rowland, S Trost, F Trudeau (2005), *Evidence Based Physical Activity for School-Age Youth*, The Journal of Pediatrics, 146(6):732–737.

U.S. Department of Health and Human Services. *Physical Activity Guidelines Advisory Committee Report, 2008*.

(<http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>.)

Studie vid University Saint-Gallen, 2011.

WHO:s rapporter¹³ har visat att regelbunden och måttlig eller intensiv idrottsaktivitet eller fysisk aktivitet¹⁴ (minst 60 minuter per dag för barn i skolåldern och tre timmar för barn i förskoleåldern) skapar en benägenhet för fysisk aktivitet som ökar i ungdomen och i vuxen ålder¹⁵; studier också har visat att barn som börjar träna i en tidig ålder tenderar att klara sig bättre akademiskt och ha färre beteenderelaterade och disciplinära problem samt kan vara uppmärksamma i klassrummet under en längre tid än sina kamrater¹⁶,

9. utbildningsmiljön spelar en särskilt viktig roll i detta sammanhang eftersom barn deltar i fysisk verksamhet och idrott i skolan; skolorna och lärarna därför underlättar barns fysiska aktivitet, tillsammans med personal inom förskoleverksamheten och idrottsföreningar; för barnen spelar föräldrarna, familjen och samhället i stort också en viktig roll,

---

¹³ *Global recommendations on Physical Activity for Health*, World Health Organisation, 2010 (http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44399/1/9789241599979_eng.pdf), U.S. Department of Health and Human Services. *Physical Activity Guidelines Advisory Committee Report, 2008.*

(<http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>.)

Studie vid University Saint-Gallen, 2011.

¹⁴ T.ex. Department of Health and Aging: *National Physical Activity Guidelines for Australians*. Canberra: Australien, 2014, eller riktlinjerna om fysisk aktivitet från National Health Service (NHS) i England: *Physical activity guidelines for children (under five years)* (<http://www.nhs.uk/Livewell/fitness/Pages/physical-activity-guidelines-for-children.aspx>)

¹⁵ G.J. Welk, J.C. Eisenmann, et J. Dolman, *Health-related physical activity in children and adolescents: A bio-behavioural perspective*, *The handbook of physical education*, red. D. Kirk, D. Macdonald and M. O'Sullivan, London: Sage Publications Ltd., 2006, s. 665–684.

¹⁶ Physical Activity May Strengthen Children's Ability To Pay Attention <http://www.sciencedaily.com/releases/2009/03/090331183800.htm> and “[The Association between school-based physical activity, Including Physical education and academic performance](#)” U.S. Department of Health and human Services July 2010 http://www.cdc.gov/healthyyouth/health_and_academics/pdf/pa-pe_paper.pdf

10. lämplig fysisk aktivitet för barn under 12 år enligt experter bör ordnas enligt åldersgrupp¹⁷; verksamhet på förskole-, lågstadie- och mellanstadienivå inbegriper strukturerad och icke strukturerad verksamhet som hjälper barn att utveckla färdigheter såsom att springa, hoppa och kasta,
11. vissa medlemsstater redan, i olika utsträckning, har utvecklat olika nationella strategier för att uppmuntra till utveckling av motoriska färdigheter bland de yngsta barnen och fysisk verksamhet och idrottsverksamhet för barn under 12 år, oftast i samarbete med idrottssektorn och idrottsföreningar eller -förbund¹⁸,
12. expertgruppen för hälsofrämjande fysisk aktivitet i juni 2015, i linje med sitt uppdrag, lade fram en serie rekommendationer för att uppmuntra till gymnastik i skolor, däribland motoriska färdigheter bland de yngsta barnen,

III. UPPMANAR EU-MEDLEMSSTATERNA ATT

13. överväga att genomföra sektorsövergripande politik, bland annat i sektorerna utbildning, ungdomsfrågor och hälso- och sjukvård, för att främja fysisk aktivitet samt motoriska färdigheter bland de yngsta barnen med beaktande av i synnerhet nedanstående rekommendationer från expertgruppen för hälsofrämjande fysisk aktivitet,
  - öka medvetenheten om perioden innan barnet börjar förskolan eller skolan som ett tillfälle att främja fysisk aktivitet bland barn, nämligen genom utveckling av grundläggande motoriska färdigheter och fysisk kompetens,

---

¹⁷ Kategorier föreslagna inom det kanadensiska konceptet om idrottares långsiktiga utveckling (Long-Term Athlete Development, LTAD).

¹⁸ Till exempel: Frankrike och idrottsförbund för flera grenar (Ufolep, Usep) eller enskilda grenar (gymnastik eller simning) med särskild verksamhet för barn i åldern 0–6 år. I Nederländerna erbjuds särskild undervisning i grenar såsom gymnastik och simning för småbarn. I Österrike finns programmet *Kinder gesund bewegen*, som har till uppgift att bygga upp samarbeten mellan idrottsklubbar och förskola/primärskola och att främja en aktiv livsstil genom att erbjuda fysisk aktivitet för barn i åldrarna 2–10 år.

- göra alla berörda grupper inom skol- och fritidssektorn (t.ex. lärare, tränare, föräldrar) medvetna om vikten av att utveckla motions- och idrottsverksamhet som lämpar sig för barn,
  - bygga upp förbindelser mellan skolor och relevanta organisationer (idrottssektorn, den sociala sektorn och den privata sektorn samt de lokala myndigheterna) för att främja och öka tillgången till fritidsaktiviteter,
  - uppmana skolor att upprätta en samarbetsram med idrottsorganisationer och andra lokala (nationella) arrangörer av idrottsverksamhet i syfte att främja såväl aktiviteter inom skolan som fritidsaktiviteter och säkerställa tillgången till högkvalitativ och säker infrastruktur och utrustning för gymnastik och idrott samt fritidsaktiviteter eller aktiviteter efter skoltid och genomföra lokala kampanjer för att öka medvetenheten,
  - överväga initiativ för att uppmuntra lokala myndigheter att skapa gynnsamma förhållanden för att utveckla aktiv transport till och från skolan,
14. uppmuntra och främja initiativ för alla berörda aktörer (lärare, föräldrar, skolor, klubbar, utbildare osv.) på lämplig nivå, i syfte att främja lämpliga motoriska färdigheter och fysiska aktiviteter,
  15. uppmuntra till lämpliga idrottsaktiviteter och fysiska aktiviteter, från den tidigaste barndomen och under hela förskole- och primärskoleåldern, i enlighet med barnens specifika behov och åldrar, och samtidigt vägleda instruktörer och utbildare,
  16. uppmuntra användning av medvetandehöjande åtgärder och tillhandahållande av information på nationell, regional och lokal nivå, främja intresset för motoriska färdigheter och gymnastik- och idrottsaktiviteter för barn,
  17. uppmuntra föräldrar, familjer och samhället i stort att aktivt delta i fysiska aktiviteter med sina barn och då använda lämpliga faciliteter (t.ex. cykelbanor och säkra lekplatser),

18. överväga att stödja initiativ för att förbättra idrottsinfrastrukturen för barn, särskilt vid utbildningsanstalter, och samtidigt främja samarbetet mellan skolor och idrottsklubbar om tillhandahållande av idrottsutrustning och -anläggningar för barn på lokal nivå,
19. överväga att erbjuda incitament för idrottsorganisationer och -klubbar, skolor, utbildningsanstalter, ungdomscentrum och andra samhällsorganisationer eller frivilligorganisationer som främjar fysiska aktiviteter för barn,

IV. UPPMANAR ORDFÖRANDESKAPET FÖR EUROPEISKA UNIONENS RÅD, MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT INOM SINA RESPEKTIVE BEHÖRIGHETSOMRÅDEN

20. notera rekommendationerna från expertgruppen för hälsofrämjande fysisk aktivitet som en grund för framtida politiska åtgärder både på EU-nivå och medlemsstatsnivå, eftersom de innehåller evidensbaserade fakta och praktiska metoder att följa,
21. intensiviera samarbetet mellan de politiska områden som ansvarar för främjande av motoriska färdigheter och gymnastik- och idrottsundervisning för barn, i linje med rekommendationerna från expertgruppen för hälsofrämjande fysisk aktivitet, särskilt sektorerna för idrott, hälsovård, utbildning, ungdom och transport,

22. inför den europeiska idrottsveckan överväga att särskilt fokusera på initiativ som stöder och främjar skolbaserade idrottsaktiviteter och idrottsaktiviteter utanför skoltid,
23. när så är lämpligt, främja införande av nationella övervakningssystem, studier eller utvärderingar för att fastställa barnens nivå av fysisk aktivitet och deras vanor,
24. reflektera över hur uppmuntran till utveckling av motoriska färdigheter bland de yngsta barnen och strategier för att motverka en stillasittande livsstil bland barn kan behandlas på ett effektivare sätt i det framtida arbetet på EU-nivå,
25. uppmuntra till finansiellt stöd för initiativ med koppling till motoriska färdigheter och gymnastik- och idrottsundervisning genom befintliga EU-program såsom Erasmus+ och de europeiska struktur- och investeringsfonderna och välkomna ytterligare information från kommissionen om tillämpningen av EU-finansieringsprogram till förmån för idrott,

V. UPPMANAR EUROPEISKA KOMMISSIONEN ATT

26. främja och stödja utbyte av bästa praxis för motoriska färdigheter och gymnastik- och idrottsundervisning för barn inom ramen för EU,
27. förbättra evidensbasen genom att samla in kvantitativa och kvalitativa uppgifter¹⁹ rörande fysisk aktivitet, markörer för fysisk kondition samt barns deltagande i idrott inom och utanför förskoleverksamhet eller skolor i nära samarbete med WHO,

---

¹⁹ På grundval av den övervakningsram som fastställs i rådets rekommendation om hälsofrämjande fysisk aktivitet (25 november 2013).

28. i samarbete med vetenskapliga experter, inklusive WHO, utveckla riktlinjer för fysisk aktivitet för barn i förskoleverksamhet, skolor och idrottsklubbar, med särskild inriktning på politiska beslutsfattare, lokala myndigheter, föräldrar, familjen och samhället i stort,

VI. UPPMANAR IDROTTSRÖRELSEN ATT ÖVERVÄGA ATT

29. erbjuda en bred palett med idrottsaktiviteter som inte inbegriper tävling och som är lämpliga för barn, anpassade till en lämplig nivå, i syfte att förbättra deras hälsa och personliga utveckling,
30. stödja organisation av aktiviteter som främjar skolbaserad idrottsverksamhet och idrottsverksamhet utanför skoltid samt motoriska färdigheter bland de yngsta barnen, exempelvis inom ramen för den europeiska idrottsveckan,
31. bidra till utvecklingen av nära partnerskap, gemensamma mål och informationskampanjer med bland annat kommuner och samhällen och sektorerna för utbildning, ungdom och hälsovård för att bekämpa en stillasittande livsstil genom att främja idrott inom och utanför skolan,
32. göra ett starkare åtagande om att främja initiativ för idrottsaktiviteter och fysiska aktiviteter som syftar till att bekämpa en stillasittande livsstil hos barn genom partnerskap och samarbete med den privata och den offentliga sektorn.

Politisk bakgrund

1. Europeiska året för utbildning genom idrott (EYES 2004), där idrottens roll i utbildningen betonades och idrottens omfattande sociala roll uppmärksammades.
2. Vitboken om idrott av den 11 juli 2007, som lades fram av Europeiska kommissionen, där man insisterade på vikten av fysisk aktivitet: "Den tid som används till idrottsaktiviteter i skolan och på högskolenivå ger fördelar för hälsa och utbildning, vilka behöver lyftas fram"²⁰.
3. EU-strategin för hälsofrågor som rör kost, övervikt och fetma, som antogs av Europeiska kommissionen 2007²¹, där fysisk aktivitet främjades och barn och lägre socioekonomiska grupper prioriterades, och man framhävde följande: "*Det är under barndomen som man grundlägger sunda vanor och tillägnar sig den livskunskap som behövs för sunda livsstilsval. Skolan har en viktig roll i detta avseende.*"²².
4. Europaparlamentets betänkande om idrottens roll i utbildningen av den 30 oktober 2007²³ och resolutionen med samma titel, som innehåller en uppmaning till "medlemsstaterna och de behöriga myndigheterna att se till att större tonvikt läggs vid utvecklingen av hälsa i skolornas och förskolornas utbildningsprogram, att främja fysisk aktivitet som passar för dessa åldrar".

---

²⁰ KOM(2007) 391 slutlig.

²¹ KOM(2007) 279 slutlig.

²² http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/documents/nutrition_wp_sv.pdf.

²³ A6-0415/2007.

5. Europeiska kommissionens meddelande *Utveckling av idrottens europeiska dimension* av den 18 januari 2011, där man konstaterar behovet av att "[s]tödja nyskapande initiativ rörande fysisk aktivitet i skolan inom programmet för livslångt lärande"²⁴.
6. Den så kallade Berlinförklaringen (Mineps V) som antogs vid konferensen för idrottsministrar den 28–30 maj 2013, där det framhävs att *gymnastik och idrott utgör en väsentlig inkörsport för barn när de ska tillägna sig livskunskap, utveckla mönster för livslångt deltagande i fysisk aktivitet och hälsosamma livsstilar* och man vill främja *den viktiga roll som skolidrott för alla utanför själva undervisningen spelar för den tidiga utvecklingen och för barns och ungdomars utbildning*.
7. EU:s åtgärdsplan mot barnfetma 2014–2020, som lanserades av Europeiska kommissionen 2014²⁵. Bland de åtta centrala områdena där det krävs åtgärder framhävde Europeiska kommissionen hälsosammare miljöer, särskilt i skolor och förskolor, och främjande av fysisk aktivitet.

---

²⁴ KOM(2011) 12 slutlig.

²⁵ Den 24 februari 2014 (uppdaterad den 12 mars och den 28 juli 2014).